

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/140/2017
Identifikačné číslo spisu:	7112230721
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7112230721.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. N., bývajúceho v G., zastúpeného JUDr. Jurajom Kusom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Nám. osloboditeľov 10, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave Štúrova 2, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 C 325/2012, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2016 sp. zn. 1 Co 575/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. júna 2015 č. k. 19 C 325/2012-326 prvým výrokom konanie v časti o zaplatenie sumy 997,89 € s 9,5 % ročným úrokom z omeškania od 21. februára 2012 do zaplatenia zastavil. V druhom výroku uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 100 000 € spolu s 8,75 % ročným úrokom z omeškania od 22. augusta 2012 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Tretím výrokom žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Posledným výrokom uložil žalovanej povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 6 566,81 €, z čoho suma 6 546,81 € predstavuje trovy právneho zastúpenia a suma 20 € predstavuje iné trovy, a to na účet právneho zástupcu žalobcu, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach uznesením z 28. decembra 2016 sp. zn. 1 Co 575/2015 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Podľa názoru odvolacieho súdu spočíva napadnutý rozsudok na nesprávnom právnom posúdení, lebo súd prvej inštancie zohľadnil pri priznaní náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi aj skutočnosti, ktoré nemajú vplyv na priznanie nemajetkovej ujmy a zároveň nezohľadnil všetky rozhodujúce skutočnosti, v dôsledku čoho považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné. Poznamenal, že súd prvej inštancie nedostatočne vyhodnotil výsluchy jednotlivých svedkov. Odvolací súd preto postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (17. mája 2017) dovolanie s tým, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP a tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Namietal, že

rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a nie je zdôvodnené tak, ako vyžaduje § 220 v spojení s § 393 ods. 2 a § 387 ods. 3 CSP, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K nesprávnemu právnomu posúdeniu veci došlo tým, že odvolací súd na vec aplikoval nesprávnu právnu normu. Podľa presvedčenia dovolateľa sa odvolací súd vysloveným právnym názorom dostal nielen do vlastných rozporov, ale aj do rozporov iných senátov Krajského súdu v Košiciach a do rozporov s vykonanými dôkazmi. V súvislosti s tým dovolateľ poukázal na viaceré rozhodnutia súdov prvej inštancie v obvode Krajského súdu v Košiciach, na rozhodnutia odvolacieho súdu a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. marca 2016 sp. zn. 7 Cdo 262/2015. Navrhol, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu a potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za správne. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako vecne správne potvrdil a dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 viackrát (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, z a splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je (nesmie byť vnímaný ako) tretia inštancia, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

7. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

8. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (viď § 428 CSP). V danom prípade žalobca namietal, že v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

9. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP.

10. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Vecou samou treba rozumieť predmet konania tak, ako bol vymedzený v žalobe a o ktorom má byť v konaní vecne rozhodnuté, pričom súd rozhoduje vo veci samej rozsudkom (§ 212 ods. 1 CSP). Rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je také rozhodnutie, po vydaní ktorého sa vec s konečnou platnosťou ukončí; súd už ďalej vo veci samej nekoná a nerozhoduje. Ak preto dovolateľ vyvodzuje prípustnosť (a súčasne dôvodnosť) dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd musí najskôr posúdiť, či sa dovolaním napáda rozhodnutie vo veci samej, prípadne rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

11. Žalobca dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolací súd zastáva názor, podľa ktorého (kasačné, procesné) uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie je rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej. Uznesenie, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. V

dôsledku kasácie prvoinštančného rozhodnutia a vrátenia veci na ďalšie konanie nie je vec právoplatne skončená a súd prvej inštancie znovu o nej koná a rozhoduje.

12. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bol zrušený rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátená tomuto súdu na ďalšie konanie, nie je dovolanie podľa § 420 CSP prípustné. Dovolací súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k dovolateľom namietanej procesnej nesprávnosti. K rovnakému záveru Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel už v uznesení z 19. januára 2017 sp. zn. 3 Cdo 236/2016, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 19, ročník 2017. Dovolací súd na toto rozhodnutie odkazuje s tým že, nemal žiaden dôvod v tejto veci sa od jeho záverov odchýliť.

13. Len ako poznámku k dovolacej argumentácii žalobcu najvyšší súd uvádza, že pokiaľ ide o namietanú nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia ako dôvod dovolania najvyšší súd poukazuje na stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a odvolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie žalobcu, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom priečiacim sa zákonu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

14. V prejednávanej veci napadol žalobca predmetné uznesenie odvolacieho súdu dovolaním aj podľa § 421 ods. 1 CSP. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je ale dovolanie prípustné len voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky vymedzenej pod písmenom a/ až c/ uvedeného ustanovenia. Dovolaním napadnutým uznesením odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného tak vyplýva, že dovolanie žalobcu proti hore označenému uzneseniu odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné.

15. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

16. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.